

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ROBOSKI'YE AĞIT

necmettin salaz

ROBOSKİ'YE AĞIT
Necmettin Salaz

Yayına Hazırlık
Dizgi ve Mızampaj
Adnan Caymaz

Kapak Tasarım
Adnan Caymaz

Birinci Basım
İstanbul, Ekim 2013

ISBN: 978-605-4637-16-4

Baskı ve Cilt
Ceylan Matbaası
Güven İş Merkezi B Blok No: 318
TOPKAPI-İSTANBUL

Tel: 0212 613 10 79

Rezan Yayıncılık
Maltepe Mahallesi Litros Yolu
2. Matbaacılar Sitesi F Blok 4. Kat No: 2NF3
TOPKAPI/İSTANBUL

Tel/Faks:
0212 565 97 09

*Bedran ve Muhammet on üç yaşındadır,
Erkan on dört yaşındadır, Orhan ve Savaş da öyle...
Düşünsenize, çocuklar daha...
Oğlunuz olsa bunlardan biri
Bakkala yollasanız karşıdan karşıya ekmek alsınlar diye
Gözünüz arkada kalır.*

*Görece büyüklerden Bilal, Celal, Karker, Salih, Şivan,
Serhat ve Yüksel on altı,
Aslan, Vedat, Cemal, Şervan ve Mahsun on yedi,
Özcan ve Salih on sekiz,
Adem, diğer Şervan ve Nevzat on dokuz yaşındadır
ölümle tanıştığında.*

*Cihan ve Hüseyin henüz yirmisinde
Fadıl, Hamza ve Seyyithan yirmi birindedir,
Selam yirmi iki,
Mehmet Ali yirmi üç,
Zeydan ve Nadir yirmi beş,
Hüsnü otuz
Selman otuz sekiz
Ve Osman kırk bir yaşındadır...*

*Bu adını saydıklarımız Roboski denilen cehennem
Çocuklarıdır
Kaçak namıyla bilinen ekmek arama esnasında
Tarihin en gelişkin silahlarıyla yakılıp
Kavrulmuşlardır...*

*İş bu destan bu gencecik yaşlarında kavrulan
çocukların destanıdır.*

*Bu destan otuz üç kurşunun son olacağı sanılan bir dünyada
Otuz dörtlere yazılmıştır.
Bir vicdan, bir namus borcu, bir sorumluluktur...*

Necmettin SALAZ

1958 yılında Van'da doğdu.

İlk, orta ve yüksek öğrenimini doğduğu ilde tamamladı.

Gençlik yıllarından itibaren Kürt ve emekçi sorunlarına ilgi duydu, bu başlıktaki çalışmalarından dolayı sık sık tutuklandı.

Öğretmenliğe başladıktan bir süre sonra 12 Eylül darbesi oldu ve yeniden tutuklanarak Diyarbakır hapisanesine götürüldü, orada beş yıla yakın hapis yattı.

Öğretmenlikten çıkarıldı ve ömür boyu devlet memurluğundan men edildi.

Hapishane sonrası siyaset yapmayı sürdürdü, bu arada çeşitli dergilerde yazıları ve şiirleri yayınlandı.

Yazdıklarında genellikle Kürt sorununu ve Kürtlere dair problemleri anlatan Salaz'ın; Bir Özgürlüğe Yürüyüş Destanı ADULE, Bir Derenin Gözyaşları ZİLAN, KÜRTMÜŞÜZ, Orta Doğunun Hiroşiması HALEPCE adlı kitapları, GÖZLERİM GÖZLERİNE KAPI KOMŞU adlı şiir kitabı ve yönetmenliğini Fatin Kanat'la birlikte yaptığı HALEPCE Sonsuz Umut adlı bir de belgesel filmi var.

Necmettin SALAZ

roboski'ye AÇIT

ÖNSÖZ

Kaçıp gelerek sığındığım, yurdumun güney parçasının bana göre en hoş şehri olan Süleymaniye’de, Türkiye’deyken başlayıp henüz tamamlayamadığım “Faili Meçhuller” kitabıyla ve buradaki gazete yazılarıyla uğraşırken, sevgili dostum Funda Yağlı “Roboski’nin yıl dönümü yaklaşıyor, ortak bir şiir yazalım mı” diye bir mail attı.

Yoğunluğumu ve yazma konusundaki tembelliğimi düşünmeden, ona, “niye bir şiire sığdırıyoruz ki, koca Roboski katliamını niye bir destana dönüştürüp bir kitap yazmıyoruz” dediğimi hatırlıyorum. O dünden hazırды, ben her zamanki gibi tembel...

Yazdık karşılıklı birbirimize, o bana yolladı, ben ona... Biriktirdik.

Çok önceden bitmesi gereken bu destan nihayet yayına hazır hale geldi. Sevgili Adnan Caymaz’ın aylar öncesinden hazırladığı kapak ve düzenleme, yayıncımız ve dostumuz Rezan Yayınevi sahibi Ahmet Kale’nin de katkılarıyla nihayet elinize ulaştı. Böylelikle bu iğrenç katliama dair bir belge daha tarihin arşivindeki yerini almış oldu...

Sevgili Funda Yağlı’ya ısrarla ikimizin de adını koyalım dedim kitaba, ortak emek oldu, adın da olsun dedim ama bin dereden su getirdi ve kabul etmedi... Sebebi ya da sebepleri onda kalsın ama okuyucu şunu bilsin istedim; gerek fikir gerekse de yazılanların önemli bir bölümü ona, yani sevgili Funda’ya ait.

O'na fikri yaratıp katkı koyduğu için, bir Türk devrimcisinin, Kürt yoksullarına yapılan zulme karşı duyarlılık gösterdiği için teşekkür ediyorum.

Roboski köylüleriyle ne yazık ki karşılaşma, tanışma şansım olmadı. Ülkenin öbür yakasına dönebildiğimde ziyaret edeceğim yerlerden biri de orası olacak. Acılarını paylaştığımı bilmelerini istiyor, hepsinin ellerinden öpüyorum, küçük büyük ayırmadan.

Ülkenin yaralarla kaplı bedeninin bir bölgesi de Roboski oldu.

Bu minik destanı yitirdiklerinin anısına, onlara adıyorum...

Ömrün hazanı şimdi
Bilinmez durulacak yer
Kıyısında durulsa öylece
Rüzgâr sürükler
Ortasına düşse yürek
Hazan sarısı kurutursa ya sonra...

Geçip gitti bir koca yıl daha
Bahar hiç uğramadı çorağımızın çatlayan toprağına
Rüzgârı da esmedi
Güneşi de doğmadı hiç
Kurudu
Kurudu
Gözümüzdeki yaş
Dilimizdeki yas gibi
Sessizlik dilde
Söylenmeyenleri ile söylenene hapis
Hep kışta kaldı yürek
Ona sevdalandı
Bir battaniye oldu kor sıcak
Üşümesin diye sararken bedenlerini
Ateş gözden kanayıp akan yangın
Ah koyu gecenin tam da ortasına tohumunu bırakan hasret
Kendi filizinden utandı.

Gün oldu
Dün
Gün oldu
Bugün
Bugün de dün olsa
Dün bugüne dönmese
Akşam sabaha şikâyetçi
Gece yıldıza düşman şimdi.

Ağlamadı damla
Düşmedi yağmur
Soğuk
Her yer
Her şey
Ay donmuş
Buz gibi yüzü
Birden
Dedi ki gökyüzü:
Görmeseydim
Bilmeseydim
Şahitliği ne ağır ölümün

Bulut parmağının ucuyla dokunur gibi
Dokundu
Açıldı
Kapandı
Kapkara
Yitip gitti beyaz
Sahi neden siyah
Niye yok tek bir renk
Dönüşü olmayan yol,
Bu yol.
Çünkü
Gündüzün orta yerinde güneş
Çekti kendini birdenbire

Gitti
Bizden uzağa
Yine kanıyoruz
Akşam
Ah akşam...

Buraların türküsü değişir her gün

Yeniden harmanlanır.

Özlem

Hayal

Umut

Acı

İnadına gelip tam da gönlümüzün ortasına oturan

Hiçbir yer aynı değil. Hiçbir şeyin benzeş olmadığı gibi.

Her şey aynı. Her şeyin değişmediği gibi.

Yıllardır kör

Yıllardır sağır

Sabahı delen ayaz, suskunluk anl rımızın sesi.
Gece, zamanı kovalayan bir gürültü
Buralarda en çok  zler insan.
Yaşamı
Baharı
Sevdayı
 i e in toprağa salındığı anı
Rüzgarın dalları savurdu u zamanı
G ne i bir de
Sıca ını ruhun
 ocuk olmayı
G lebilmeyi korkmadan
 i ti i suyun ardından aldığı derin nefese sı dırmak ister ömrü
 zler bir de
Bir ananın bekleyi i
Bir babanın sessizliği gibi
Bekler  yle
Zamanı
Hep duran, geçmeyen zamanı

Tel örgünün ardından bakmak hayata parça parça eder gözü
Yoksunluğun içinde hasreti bir ana kucağı gibi kokan
ne varsa gelir düğümlenir boğazda

İki bidona sığar saatler ve bir sigara kâğıdının beyazlığına
Geceleri yolu arşınlar
Sabah oldu mu yorgun
Buralarda gün geçerken ömürden yer. Lime lime eder
her parçasını. Kanatır.

İnsan üşür
Dağ sarar
İnsan düşer
Toprak uzanır
İnsan bekler
Yol ayırır

Dağ...

Dört mevsim çevreledi

Toprakla buluştuğu yer bahar

Göğe uzaklığı kış

Güneşe değdiğinde yediveren bir yaz

Yağmurun damlasında en sahicisinden bahar

Dağ...

Yolun sızısı

Ayın gölgesi suretinde

Bir tören heybetiyle direnen

Toprak gri, toprak siyah.

Alacasında her rengin ve kırmızısında kan

Ayağımızın altında

Yüreğin çorağında

Dağa yol olduk

Biz olduk. Söze iz koyduk

Dağın müjdecisi gibi yol

Acıya ortak bir gönül ağırlığı. Sırtımızda. Ömrümüz gibi yük.

Dağdan esen rüzgâra karışır sesimiz
Gözümüzden geçer yaş olur
Usluca düşer hayalimizin orta yerine...
Öylece. Dururuz. Bir an.
Elimiz eyerde, gözümüz yolda yürürken
Savrilmaya durmuşken bir dal parçası,
masum, yalnız ve kimsesiz olur karanlık...
Siyahtır gece
Zifiri

Yan yana yürüyorlardı dağa doğru vurduklarında
Zaten hep öyleydiler köyde de
Ne zaman fırsat olsa yan yana
Kol kolaydılar...
Can'dılar
Arkadaş
Gardaştılar...

Senin ne işin var oğlum kaçaxta?

Niye?

Sen niye gidisen oğlum?

E benim babamın gözleri görmiyi gardaşlarım da küçüktür,
niye bilmisen?

Biliyem...

Peki, sen niye gidisen oğlum?

Söliyım?

He, söyle!

Bi kızı seviyem, ablama da söylemişem, ona yüzük alacağam

Hani tek daş diyiler ya, işte aha ondan

Sonra da evlenme teklif edeceğam...

Gülüştüler.

Gülüşe konuşa yola devam ettiler.

Bu ikisi
Aynen diğlerleri gibi
Dal gibi
Fidan gibi
Gereğinde aslan gibi
İki gencecik çocuktu...

Umutla
Sevgiyle dolu iki çocuk

Anlatırlar her şeyi birbirlerine
Ve yürümeye devam ettiler...
Sular geçildi, tepeler aşıldı düzlüğe inildi
Yine tepeler vardı önlerinde...

Arada bir durup indirdiler yükleri
Katırları dinlendirip su verdiler
Çantadan çıkardıkları peynirle ekmeği yediler
Yola devam ettiler...

Uzundu yol
Soğuktu hava, her yan befr u baran...

Ah oğul! Geçtiğın yollara kan damladı
Yol... Siyahından kuşandığın bir gelecek...
Sen, damlayan kanın rengisin.
Ne fayda...
Ah oğul!
Duyulmadı ki sesin.
Hayalinin ortasına yerleşen feryadınla ne çoktun...
Ve ne sahici üstelik...

“Kara basmayacaxsan” derdi rehmetli dedem her fırsatta

“Kara basmiyacaxsan...”

“Kaçaxçı dediğin düşmanını taniyacax”

“Kar xayındır, düşmandır

Bir gelır bir gider

Kalmaz

Senden degıldır

Gördi mi güneşi çekeer gider

Héç kalmıyan şey senden olur mi?”

“Kalleştir
İz verir düşmana
Belli olur yerin yurdın”
“Ama daş héç öyledir?
O sendendir oğul, sendendir
Yurdundır
Yuvandır...”

“Daşdan
Kayadan gidecaxsan...”

“Daş iz vermez
Kaya dosttır
Keser fırtınayı karı
Sağlamdır”

“Sırtın verebilirsən korxmadan...”

“Biz” derdi, “biz həc kara basmazdız oğul”

Önde katırlar yürüyordu
Yükleri ağır
“öbür tarafa”
İhtiyaçtı taşıdıkları

Alabildiğine ağırdı
Her birinin sırtındaki...
Ve kendi sırtlarındaydı
Katırlara sığmayanlar...

Köyün hemen yanındaki
Yamaçtan yürümeye başladılar...
Hava soğuktu, ayaza çalmaya başlamıştı
Bir günü bulurdu yolculuk
Engel çıkarsa iki...

Düşündü
Unutmamalıydı siparişleri...
Esnafın
Askerlerin
Ailesinin ve köylülerin
İstediklerini unutmamalıydı...
Unutursa ayıptı
Utanırdı...

Güle oynaya yürümeye başladılar
Biraz yukarıdaki karakola kadar...
Durdu kabile
Durduruldular...

Her zamanki gibiydi her şey
Durdurulup yoklandılar:
Silah var mı arkadaşlar?
Yoook!
Uyuşturucu ya da suç unsuru bir şey?
Yoook!

Bu beyan üzerine aranmadılar...
Her gün iç içeydiler karakoldakilerle
Dosttular kimileriyle
Kimileriyle arkadaş

Komutan beş karton marlboro istedi
Bir de karısı için şal

“Tamamdır komutan” dediler yürürlerken
Her asker bir liste verdi ellerine
Yürüdüler yine, güle şakalaşa
Yürüdüler gittiler...

Sağır olduk k r kaldık.
Duvarlara sinmiş som bir acı gözlerin.
Elimin uzandığı yerde sen, senin uzandığın yerde elim.
Boylu boyunca...
Gürültünün içinde parçalı bir güneşin karanlığı...
G ge haykırdım sesimi, ilişsin bir kuşun kanadına oğul.
Gök karardı, çaresiz damlalar ıslatır oldu düştüğün yeri
Sustum, düğüm düğüm...

Yağmur incesinden bir örtü.
Yüreğime kapattım yaşlarımla.
Sıcaklığındayım hâlâ.
Rüyana açılırken gözüm, sen kızılığında güneşin saçları

Cılızdı sesim...
Gitme dedim.
Gitme!
Çayın buğusu kapladı odayı.
Duvar döküldü... Gözüm gibi...
Gitme dedim.
Gitme!

Duyulmadı

Duymadı.

Cılızdı sesim...

"Mecburum" dedi sakince...

"Gitmezsem, beyaza çalarken kış ya üşürse çoluk çocuk"

Dedi.

Yavaşça...

Ayağının altından kayacak toprağın
Soğuğu işlemesin diye yüreğine giydi yün çoraplarını.
Öptü beşikteki umudu...
Kokladı.
Döndü.
Yüzüme, kendi coğrafyasına baktı.
Sevdiğini söyler gibi gözlerinin karasında...

Yol, uzun...

Dağın öte yanında durur.

Öte yanı dilimin... Öte yanı hasretin...

Karanlığın içinden çıkarken rüzgâr adımlarımı sayar oldu.

Yürüdüm, yürüdüm...

Yılların, on yılların biriktirdiği gündür

yürürken sabahın alacasında,

hayalimi dağın ardı saklasın istedim.

Dağda
Şehirde ölenlerin biriktirdiği gündür
Ben kendimi bir yük gibi özlemlerimde biriktirdim...

Dağ...

Dört mevsim çevreledi.

Toprakla buluştuğu yer bahar...

Göğe uzaklığı kış.

Güneşe değdiğinde yediveren bir yaz...

Yağmurun damlasında en sahicisinden bahar.

Dağ...
Yolun sızısı...
Ayın gölgesi suretinde.
Bir tören heybetiyle direnen.
Toprak gri, toprak siyah.
Alacasında her rengin ve kırmızısında kan.
Ayağımızın altında.
Yüreğin çorağında...
Dağa yol olduk.
Biz olduk. Söze iz koyduk.
Dağın müjdecisi gibi yol.
Acıya ortak bir gönül ağırlığı.
Sırtımızda. Ömrümüz gibi yük.

Dağdan esen rüzgara karıştı sesimiz.
Gözümüzden geçti yaş oldu.
Usluca düştü hayalimizin orta yerine...
Öylece. Durduk. Bir an.
Elimiz eyerde, gözümüz yolda yürüdük.
Savrulmaya durmuşken bir dal parçası, masum,
yalnız ve kimsesizdi karanlık...

Olur ya ölür insan ana can
Alnın açık
Başın dik dolaş ve unutma
Dünyanın hiç bir yerinde ölene katil demiyorlar

Ah oğul
Olur ya özler insan
Gözünün karasını
Kalbinin sızısını
Bil ki sözüm ah olsun yıkılsın cihana
Unutma
Dünyanın hiç bir yerinde öldürene insan demiyorlar

Çiya demiş adlarına atalarımız

Çiya...

Bak gör

Nasıl da yüceler

Sıra sıra uzun uzun

Birini aşarsın diğeri başlar

Sonra bir diğeri

Gün olur eteklerinde otururuz öylesine

Gün olur ekmek derdine düşer tırmanırız

Gün olur özgürlük için

Hiç birinde geri çevirmez

Korur kollar

Sahiplenirler bizi

Ne zaman ki sıkışsa başımız
Evimiz olur bu yüceltiler,
Var oldukça bunlar
Sırtı dayayacak dost çok demektir...

Şimdi bu zengin coğrafyada
Ekmek derdine düşmüşüz

Dağ taş bombabaran
Ne tarla kaldı ne ekin
Ne inek ne koyun kaldı

Har yan mayın
Her yanımızı ölüm ve kan kapladı
Ahırlarımız yok şimdi
Hayvanlarımız kurşunlandı
Tarlalarımıza ve yaylalarımıza giden yollar kapandı...

Boldu ekmek
Boldu et, süt
Her Şey bol, çok boldu

Kapandı ekmek kapılarımız
Şimdi kaçağa gidersek ekmek var
Gitmezsek yok
Anlayacağınız

Onlarca dönüm tarlamız
Yüzlerce hayvanımız vardı ama
Biz şimdi yoksul birer kaakıyız

Yürüyüp günlerce ve saatlerce
Öbür yakasına geçeceğiz bu yüceltilerin

Öbür yakada
Yurdun bir başka parçasından insanlar yaşamakta

Yüz yıl önce ne sınır vardı aramızda
Ne tel örgü ne de mayın

Aynı soydan aynı boydanız
Aynı dilden konuşuruz
Ama gel gör ki şimdilerde başka alfabelerle yazılır adlarımız...

Orada olmayanı buradan
Burada olmayanı oradan taşırsız
Budur yaptığımız iş

Her gidip dönebildiğimizde
Doyarsız bir süreliğine
Bir katır sırtı yük iki evin on günlük ekmeğini çıkarır
Bir ev burada
Bir ev orada aç kalmaz on gün
Karnı doyar
Karda kışta ayakkabısı olur çocukların

Süt orada para eder
Yağ buradan gider oraya
Benzin
Sigara orada ucuz
Alır götürür
Alır getiririz
Hem orada mutlanır insanlar
Hem burada...

Biz şimdi onca varidattan olmuş
Dağ taş yürüyen ölüm pahasına
Birkaç parça ekmek için
Kaçakçılarız...

Dağdan esen rüzgâra karışırken sesimiz

Gözümüzden geçer yaş olur

Usluca düşer hayalimizin orta yerine

Öylece.

Düş'er...

Düş, rüzgar sonrası savrulanları topladığımız

Hoyratlığın içinde savrilmaya durmuşken bir dal parçası,

Şimdi ömrümüze bir yük gibi sırtımızda taşıdığımız

kırık düşlerimiz...

Yağmur yağsın istedim bugün
Geçen zamanın esrikliğine inat!
Duyar mı ki sesimizi.
Özgürlük için direniş bakışlarımızın buluştuğı anda biriken
bir gözyaşı bulutu.
Düşmesin yere.
Düşmesin...

Karanlık sakladı yüzümü
Gece kaplarken gözümü...
Gözüm yüzümü aradı
Gecenin karanlığı sis oldu göremedim özümü...

Birden
Uçakların geldiğini gördü
Çok alçaktan uçuyorlardı...
Ne oluyor diye düşündü
Bunlar ne yapıyorlar tepemizde diye düşündü ki
Bir ışık yayılmaya başladı
Mavi, beyaz, kırmızı bir ışık
Birden köyü canlandı gözünde
Bir düğündeydi,
Etraf ışıklar içindeydi mavi kırmızı ışıklar
Oynuyor eğleniyorlardı insanlar
Kenardan seyrettiğini anımsadı
Nasıl da keyifliydi herkes
Gelin halayda
Damat halaydaydı
O kenarda bir yerden izliyordu oynayanları
Mutluydu,
Damat arkadaşı
Gelin akrabasıydı

Utanır, çok oynayamazdı düğünlerde
Sonra gelip elinden tuttuklarını
Zorla oyuna çektiklerini hatırladı...
Oynarken havalara yükseliyorlardı ya
İşte tam da öyle havada hisseti kendisini
Ama bu kez niye bu kadar yüksekteydi
Çok çok fazla yüksekte...

Bir kolunun olmadığını hissetti
Neredeydi kolu?
Nereye gitmişti, şaka mıydı bu?

Kafası, ya kafası?
Kafası bedeniyle beraber değildi
Başka bir yere gidiyordu, ayrılmıştı sanki bedeninden

Daha geçen hafta top oynadığı otladı hatırladı
Hayal gördüğünü düşündü
Bu bedeninden ayrılmış giden kafası mıydı gerçekten
Nereye gidiyordu?
Niye gidiyordu?

Sonra yavaş yavaş kaybolmaya başladı ışıklar
Gözleri karardı
Karardı ortalık
Her şey kara
Kapkara oldu...

Ait olduğu bedenden ayrılmış bir kafa
Yere düştü...
Ait olduğu bedenden ayrılmış bir kol
Epeyce uzakta
Başka bir bedene ait parçalarla buluştu...

Havada

Sağa

Sola

Öne

Arkaya

Et ve kemik parçaları uçuşuyordu

Bir insana ait parçalar

Parça parça olmuş bir katırın yanına düştü

Öbür katır bacağını yitirmiş,

Acıya bürünmüş inliyordu...

Ah ateş, karnımdaki ateş
Ömre düştüğün yer
Yangın yeri
Gökler şahidimdir doğduğun günün maviliğine
Gözünün karasına ömrümü bağışladığım
Elime değen sıcaklığın yaradır. Kanayan
Çoraklığımın can yerine su taşıırken varlığın deva bulur dertler
Ah ateş, karnımdaki ateş
Dünyanın bütün oğulları birleşti harında
Savrulurken içimden kavurdu, savurdu

Anladım, artık ben
Koyu bir geceyim
Ve hasretin tohumu
Bir de gün
Geciken saatlerin peşinde
Uzak derken kendimden
Buz suya durmuş,
Griliği dudağımdaki soğuk

Birden üşürken içim
Uzak ülkeye değer bakışım
Dağa
Taşa
Toprağa
Bir de kendime
Taşa durur yürek
Toprağa uzanır el
Dağ, güneşin değdiği...
Bir de ben
Hepsinin ortasında...

Beyazı pek olmaz zaten buralarda
Karası da çok çabuk ulaşır
Yine öyle oldu yine anında ulaştı bu yeni haber de köye
Koştı köylüler
Biraz önce uçakların gittiği yöne
Gittiler gitmesine ya
Gelmeyeydik dediler
Görmeyeydik keşke
İnsanın insana
İnsan olanın insan soyuna yapabileceği şey değildi
gördükleri...

Konuştı
Dinledim
Kalabalığın içinde
Sesinde gürültü
Sesinde hüzün
Ve sesinin şavkıyla
Kırmızı oldu gece
Boyandım...

Sesin...
Rüzgârda kırılan dal.
Oysaki ne çok alışmışım
Yağmura değsin diye beklenen güneş olmana...

Öldük biz
Yarım kaldık
Dağın ardı öksüz
Öte yanı yetim
Çığlık
Çığlık bastı ortalığı
Uzaktan duyduk
Elimizi tutan
Yok
Yüzümüzü gören
Karanlık
Gittiğimiz yol bir de
Öyle
Öldük

Yeşil umut isterken
Mavi özgürlük
Kırmızı acıydı
Biz
Her rengin içine karıştık
Söküp alamadılar içimizden
Bir
Yol bildi
Bir
Toprak gördü
Oluk oluk akan ömrümüzü

Seslensek
Duyarlar mıydı sahi
Bilemedik.
Bedenimizi parçalarken zulüm
Kanayan ruhumuzdu
Bir kuşun kanadına ağır geldik
Sonsuzluk ilişti
Uzak
Çok uzak kalsa da hayat
Biz hep bıraktığımız yerdeydik.

Bir kadın grubu belirdi bizim bizi bıraktığımız yerde
Yinelediler destandaki birkaç sözü ve tarihe emanet ettiler
hepimizi:

Bahar hiç uğramadı çorağımızın çatlayan toprağına
rüzgarı da esmedi
Güneşi de doğmadı hiç
Kurudu
kurudu
gözümüzdeki yaş
dilimizdeki yas gibi
sessizlik dilde
hep kışta kaldı yürek
ona sevdalandı
Bir battaniye oldu kor sıcak
üşümesin diye sararken bedenlerini
ateş gözden kanayıp akan yangın
koyu gecenin tam da ortasına tohumunu bırakan hasret
kendi filizinden utandı.

SON SÖZ

28 Aralık 2011... tarihsiz ve yorumsuz bir zamanın güne bürünmüş hali. Ve çanları çaldığında nefessizliğin, ömrü bir yolun ucundaki haya- le sığdırmaya çalışanların hikâyesi. Kendi çocuklarını doğuran toprağa düşen acının saatlere bölünmüş hali. Günlerin saydıkça çoğalmadığı, birbirini takip ettikçe kararlar bağlattığı zamanların içinden bir zaman, en çok gece hatırlatır acının bitimsizliğini. Acıyı anlatmak, sözün ardına düşen, gözün içinde kalan ve yoğunlukla susan rengi betimlemek kadar zordur. Acı susar. Sustukça keskin, gölgeleri düştükçe sese ka- ranlık. Ateş, yakar. Bakarken sıcaktır, dokunurken kırmızı. Belki de bu yüzden acı ateşe düşen kor olur. Yanan yerse yürek.

Onlara göre bir kaza oldu, kimin yaptığı belli olmayan ama nedenleri üzerine uzun uzun konuşabileceğimiz bir kaza. Zaman geçti, günler aktı, hatta kimilerimiz günlerin birbiri üzerine devrilişini sayarken, muktedirin bitmek tükenmek bilmeyen zulmüne geride kalan aile- lerle tanık olduk. Canımız yandı, fotoğraflar boş çerçeveleri doldurup toprağın örttüğü mezarların üzerine kazındı. Yaşamı ve insanı hiçe sayan bir katliamın biçimi ve içeriği onlara göre seçilen kurbanların öteki kılındığı yerlere bir nevi hediye gibi sunuldu. 34 gencecik insa- nın katledildiği Roboski, yüreklerimizin yarasını ve sızısını hayatın tam orta yerine bıraktı. Katliam emrini verenlerin hâlâ söylen(e)mediği, yasal sürecin ağır aksak ilerletildiği, acıya karşılık adaletin sayılabilir bir ölçüymüş gibi parayla denk düşürülmeye çalışıldığı, “koordinasyon

hatasına" kurban edilen insanların ailelerine acılarını kanatmak için elden gelenin arda konulmadığı, gözaltı ve tutuklamalarla suskun kalınmasının daha hayra alamet olacağı duygusunun dayatıldığı süreç, katillerin ortaya çıkarılıp yargılanmasından çok ailelere ödetilen bedelle temizlenmeye çalışıldı.

Oysa ki Roboski hayatı, öldürdüler. Siyasi erkin eliyle, kendi yol ve yordamıyla katlettiği otuz dört insanın yok sayıldığı günler devam ederken, adına barış dedikleri ve fakat biçimini, içeriğini bir dayatmalar olasılığı üzerine inşa edenler, gerçekçi aşamaya ilişkin yolun Roboski'den geçtiğini göremediler. Herhangi bir coğrafyanın içinde, o toprakların üzerinde doğmuş, büyümüş, var olmuş, hayallerini ve umutlarını biçimlendirmiş sivil insanlara yönelik yapılan bir katliam, ortak insani değerlerin hiçleştiği, parçalandığı bir alanı kuşatır. Belki de bu yüzden Roboski, katliamın olduğu andan itibaren gösterilmeyen gerçeklerin arkasına itilirken, ortak insani ve hatta toplumsal vicdanın bu topraklar üzerinde nasıl yok olduğunu da en karanlık yüzüyle gösterdi hepimize. Devletin meşru kıldığı ve sonrasında resmi makamların haberi yokmuş, sesi sedası çıkmamış gibi detaylandırarak anlattırdığı kaçakçılık; bölgede koruculuk dışında bir geçim kaynağının olmaması nedeniyle, hayatı devam ettirmeyi gerekli kılacak temel yaşamsal materyalleri sağlamaya yönelik bir süreci kapsadı hep. En naif ve bazen coşkulu hayallerinin kenarına ilişmek için yola düşenler, bölgeyi bilen ve geçiş yollarını gözleyen devletin resmileştirdiği bombalarıyla alındılar ömürlerinin içinden. Tazminat dedikleri karalanmış para acıyı örter sandılar. Gerçeği yansıtmaktan uzak meclis raporunu bir hakikat bayrağı gibi sallayıp durdular.

Bilemediler, göremediler, Roboski umuttu, öldürdüler. Zulmün tarihinde üzerine yağın karın kapatamadığı bir koyu kırmızı düğüm oldu Roboski. Acının ateşe düştüğü kor bir yandan. Yolun ucundaki hayallerin kırıldığı anın bekleyişi. Katır sırtına yük olan umutlarla dile gelmeyen dağ, yol, toprak... Ölüm taşıyan bombaların ardına bırakılan yoksulluk. İnsan ne derse desin, neresinden anlatmaya başlasam diye

düşünürse düşünsün otuz dört insanın geçtiği yere damlatılan kanın koyuluğunda kuruyan ömürleri anlatacak söz yok henüz. Düğüm düğüm susmak hep bu yüzden.

Katliamın kara lekesinin ardından, bu katliama ilişkin söyleyeceklerimizle gitme diyemediklerimiz için tarihe düşülen notların kenarına ilişelim istedik Necmettin Salaz'la. Kilometrelerin böldüğü bir uzaklığın iki ucundan tutarken cümleleri, yaşamın başka başka acılarını yaşayıp damıtsak da bildik ki Roboski, dağdan esen rüzgâra karıştıran oldu sesimizi. Bu sesi paylaşıırken içimizden dökülenler için Necmettin Salaz'a desteği ve yoldaşlığı için teşekkür gönül borcumdur. "Ah oğul" diyen anaların yüreğine düşen acıyı, koyu bir geceyi ve özlemi, yokluğa ilişkin kara bir tohumu göremeyenlere, yazdığımız bu küçük destan ne kadar yeterli olacak bilinmez elbet. Bilinmesini istediğimiz şudur ki: Bu destan gidişleriyle unutmadıklarımıza, otuz dört güzel ömre...

Funda Yağlı

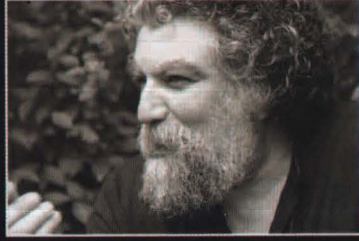

ROBOSKI'YE AĞIT

necmettin saiz

fotoğraf: bora balcı

“ Sağır olduk kör kaldık.
Duvarlara sinmiş som bir acı gözlerin.
Elimin uzandığı yerde sen, senin
uzandığın yerde elim.
Boylu boyunca...
Gürültünün içinde parçalı bir güneşin
karanlığı...
Göğe haykırdım sesimi, ilişsin bir kuşun
kanadına oğul.
Gök karardı, çaresiz damlalar ıslatır
oldu düştüğün yer
Sustum, düğüm düğüm...”

rezan yayıncılık

ISBN: 978-605-61650-0-9

9 786056 165009